

Література

1. Стоєв В. Л. Реформування фіскальної політики України/ В. Л. Стоєв // Вісник Запорізького національного університету. – №2(6). – 2013. – С. 231-240.
- 2 Молдован О. О. Пріоритети реформування податкової політики України: як перейти від фіскалізму до стимулювання ділової активності? / О. О. Молдован, О. В. Шевченко, О. О. Єгорова. – К. : НІСД, 2013. – 80 с.
3. Податкова політика України: навчальний посібник / П. В. Мельник, З. С. Варналій, Л. Л. Тарангул; за ред. П. В. Мельника. – К. : Знання України, 2013. – 505 с.

УДК 342.4(043.2)

Фіщук В. О., студент,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Гусар О.А., старший викладач

ГРОМАДЯНИН УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ТА ЙОГО АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС

В адміністративному праві під суб'єктом розуміють носія (власника) прав і обов'язків у сфері державного управління, які передбачені адміністративно-правовими нормами, здатного наданні права реалізовувати, а покладені обов'язки виконувати. До них можна віднести органи виконавчої влади, внутрішні частини їхнього апарата, органи громадських організацій, адміністрація підприємств, установ, організацій, виконавчо-розпорядницькі структури органів місцевого самоврядування, структурні частини підприємств, установ, організацій, суди, органи прокуратури тощо, так і громадяни, особи без громадянства, іноземні громадяни. Важливо підкреслити, що в юридичній літературі зазначається, що правове становище суб'єктів одного рівня не однакове.

Отже, суб'єкти адміністративного права – це фізичні та юридичні особи, наділені державою правами та обов'язками в сфері державного управління та місцевого самоврядування, які реалізують їх шляхом вступу в адміністративно-правові відносини, з однієї сторони, та органи державної влади та органи місцевого самоврядування та їх посадові особи, наділені правовими нормами відповідними владними повноваженнями щодо організаційно не підпорядкованих суб'єктів, з іншої сторони.

На думку відомого вченого-адміністративіста Ю. Битяка, саме громадяни є найбільшою групою суб'єктів адміністративно-правових відносин. Конституція України надає перевагу інтересам, правам і свободам

громадян перед інтересами, правами й свободами інших учасників правових відносин, виходячи з пріоритету загальнолюдських цінностей. Людину, її життя й здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпеку визнають в Україні найвищою соціальною цінністю.

Найчастіше особа вступає у відносини з державою у сфері виконавчої влади, де практично реалізуються надані їй Конституцією та законами України права й свободи. Для реалізації деяких прав, свобод і виконання обов'язків важливе значення має громадянство – постійний правовий зв'язок особи та Української держави, що виявляється в їх взаємних правах і обов'язках. Право на громадянство є невід'ємним правом громадянина України, він не може бути позбавлений свого громадянства. Кожна особа має право на громадянство в Україні, яке вона може одержати за певних умов. Громадянство не поєднується з постійними трудовими чи службовими відносинами особи з конкретною організацією.

Таким чином, громадянин в адміністративно-правових відносинах – це особа, що виступає від себе особисто і не наділена державно-владними повноваженнями або наділена, але в даних конкретних правовідносинах їх не реалізовує.

Адміністративно-правовий статус громадянина України, як вже вище зазначалося, є складовою частиною його загального статусу, встановленого Конституцією України [1], Законом України «Про громадянство України» від 03.08.2011 р. [2] та іншими законодавчими актами.

Конституційні принципи правового статусу громадянина безпосередньо впливають на адміністративно-правовий статус громадянина. Адже саме на основі конституційних засад встановлюються принципи правового статусу громадянина в окремих галузях права, в тому числі і в адміністративному праві. Крім того, міжнародно-правові норми та норми інших галузей права України також впливають на зміст та обсяг адміністративно-правового статусу громадянина України.

Якщо зробити невеличкий історичний екскурс, то можна з упевненістю стверджувати, що XVII – XIX ст. характеризується відносинами владного веління держави і його органів до підданих, підвладних. Їх права були невеликі. Не випадково навіть наприкінці XIX ст. становище людини в адміністративній сфері найчастіше розглядалось через призму «дозволів влади».

Суспільні перетворення, політична, конституційна, адміністративна реформи, що відбуваються нині в нашій країні, приводять до зміни адміністративно-правового статусу особистості. Це зв'язано багатьма факторами.

По-перше, з офіційними і конституційними ознаками, урахуванням і захистом прав і свобод людини – найважливішим обов'язком держави і її органів. Людина, її права і свободи є вищою цінністю.

По-друге, відбувається різке підвищення ролі закону в регулюванні статусу громадян, їхніх прав, обов'язків і відповідальності. Саме закон служить головним «гарантом нормовстановлення» у даній сфері відводячи підзаконній правотворчості скоріше правозастосувальний зміст.

По-третє, адміністративно-правовий статус громадянина нині виявляється значно повно. Розширюється спектр його регулювання в багатьох сферах економічного, політичного і соціального життя. Звичайно, і органів, посадових осіб, зобов'язаних сприяти їхньої активності в цій сфері.

По-четверте, істотно підвищується роль закону і суду в охороні прав громадян. Відповідно повинна видозмінюватися тактика діяльності органів виконавчої влади і посадових осіб [3, с. 24].

До того ж, узагальнюючи та конкретизуючи вище наведене, адміністративно-правовий статус громадянина України можна визначити як встановлену законом та іншими нормативно-правовими актами систему прав та обов'язків громадянина, яка реалізується через суспільні відносини сфері державного управління, та забезпечується системою юридичних гарантій на участь в управлінні державними справами і задоволенні публічних та особистих інтересів через діяльність державної влади та органів місцевого самоврядування.

Література

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст. 141
2. Про громадянство України: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – №13. – Ст. 65
3. Курс адміністративного права України : підручник / В. К. Колпаков, О. В. Кузьменко, І. Д. Пастух, В. Д. Сущенко [та ін.] — 2-ге вид. , перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 872 с.